

καὶ θὲ νὰ φοβήθω παιδί τοῦ κάμπου σάν κι ἐσένα,
ποὺ ἡ Γουρκιά μὲ σκηζεται τὸ μολογοῦν γιὰ μένα,
τώρα θὰ δεῖξωμε σὲ δυό, ποὺς εἶν' τὸ παλληκάρι.»
«Ο Γεῶργος τ' ἀποκριθῆκε μὲ λεβεντιὰ καὶ χάρι,
κι ἀμέσως ρίχνει τ' ἄρματα καὶ βγάζει τὸ ζωνάρι,
— η Νάσω του το κέντησε μὲ τὸ μαργαριτάρι —
Σκύδει, φιλῷ τὸ κέντημα, στὰ στήθη του τὸ βάνει,
«Εἴμι ἔτοιμος,» ἐφώναξε καὶ τὸ σταυρό του κάνει.
Πλετάει κι ὁ Ἀρματωλὸς φλοκάτα πλουμισμένη,
τραβάει καὶ τὴ φέρμελη τὴ χρυσοκεντημένη
ἀνοίχθη τὸ ποκάμισο καὶ στήθη ἀνδρειωμένα
φανήκανε περφανα καὶ πυκνοδασωμένα.

Χαντζάρι πτάν· ὁ Ἀρματωλὸς κι ὁ Γεῶργος τὸ μαχαίρι,
κι ἔκει π' ἀνεσκούμπωθηκε, ἐφύσησε τ' ἀγέρι
κι ἀνεσηκώθη ἡ τραχηλιὰ κι ἐφάνη στὸ λαιμό του
τ'. Ἀρματωλοῦ, ποὺ ἀστραφε, χρυσὸ τὸ φυλαχτό του.

γιατ' εἰσαι τῆς μανούλας μας τὸ ἀκρίβε παιδί της;
κι ἔμένα ἔκει στὰ μαχρύα δε στέλνη τὴν εὐχὴν της:
τώρα θ' ἀναίσω τὰ βουνά, τὰ κορφοβούνγα πέρα,
καὶ δὲν θὰ στρέψω ἀν δὲ 'δῶ μιὰν ψυμορφη ἡμέρα
ν' ἀναγαλλιάσῃς δὲ οὐρανὸς κι' ἡ δάφνη νὰ φυτρώσῃ,
κ' ἡ φουστανέλλα λόγυρα στοὺς κάμπους νὰ ἔπλωσῃ.
Χαροῦ, 'δελφὲ, τὴ Νάσω σου κ' ἔχει καὶ τὴν ἐλπίδα,
έγώ 'χω γιὰ γαπητικὰ τὴ δόλια μας Πατρίδα!»
Ἐν Σμύρνῃ, κατὰ Νοέμβριον 1885.

(Ἐκ τοῦ Ἀττικοῦ Ἡμερολ.) *Μαριέττα Μπέτσου*

ΑΝΑΓΛΥΦΟΝ ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΡΘΕΝΩΝΟΣ.

“Οταν σᾶς περιέγραφα τὸν Παρθενῶνα, σᾶς είπα
ὅτι ὁ ἐνδότερος τοῦτος τοῦ ναοῦ είχε καταστραφῆ

Ποσειδῶν,

Διόνυσος

καὶ Δήμητρα.

«Στάσου! ὁ Γιώργος φωναῖς, πριχοῦ νὰ σκοτωθοῦμε,
θὲ νὰ σοῦ κάμω 'ρώτημα κι' ἀπ' ἔκει ίπολεμοῦμε,
ποὺ τὸ 'θρηκες τὸ φυλαχτό τ' ἀργυροχρυσούμενο,
πῶχει ἐπάνω τὸ σταυρό μὲ τὰ μαλλιὰ πλεγμένο.»
«Η μάνα μ' μοῦ τὸ φύρεσε, μὰ τὶ σὲ μέλ' ἐσένα,
παιδάκι θταν ἡμουνα, τὶ θὲς τὰ περασμένα;»
«Δ' ἐρώτησα γιατὶ πολὺ μοιάζει μὲ τὸ 'δικό μου,
ἡ μάνα μ' μοῦ τὸ 'φύρεσε κι' είμένα στὸ λαιμό μου.»
Σκύδουν καὶ βλέπουν ταιριαστὸ σταυρὸν που λαμπυρίζει...
ἀνατριχάς! ὁ Ἀρματωλὸς, ὁ Γιώργος κιτρινίζει..
γιὰ μιάς 'πετάχτηκαν οἱ δυό καὶ ἔνα λόγον πῆκαν
«Εσύ 'σ' ὁ ἀδελφούλης μου!» καὶ 'σφιχταγκαλιασθήκαν...
ἀγκαλιασμένοι 'στάθηκαν μὲ πόσθ καὶ μ' ἐπίδια,
κι' ὁ 'Ηλιος τοὺς στεφάνονε μὲ μιὰ χρυσὴ ἀχτίδα·
πρώτος χωρίσθη ὁ Ἀρματωλὸς ἀπὸ τὴν ἀγκαλιὰ του.
«Στερνὸ φιλὶ τὸν χάρισε» καὶ ζώνει τ' ἄρματα του.
«Σύρ», ἀδελφέ μου, στὸ καλὸ καὶ στὴν καλὴ τὴν ὥρα.
σύρε νὰ πάς στὴ μάνα μας καὶ στὴ καλή σου τώρα,

σχεδὸν δλος ὅπο τῆς ἔχρηξες τῆς πυρίτιδος, τὴν ὁπίαν οἱ Τοῦρκοι εἶχον ἀποθηκευμένην ἔκει. Τὸ ἐνδότερον τοῦτο μέρος του ναοῦ, ὁ σηκὼς, διηρεῖτο εἰς δύο μέρη· εἰς τὸ ἐμπρόσθιον διαχώρισμα, τὸ πρὸς ἀνατολὰς, ητο τὸ τὸ χρυσελεφάντινον ἄγαλμα τῆς Ἀθηνᾶς, εἰς δὲ τὸ πρὸς δυσμάς, ητο τὸν διπισθόδοιο μονοντοντοντο τὰ δημόσια χρήματα καὶ ἄλλοι θησαυροί. Αἱ τέσσαρες πλευραὶ του σηκοῦ ἐκοσμοῦντο μὲ ἀνάγλυφα, κατὰ τὴν ἔξωτερην ἐπιφάνειαν τὰ δημόσια περιεκόλωναν τὴν κορυφὴν του τοίχου, ἐν εἰδῇ ταινίᾳ, ητο διομάζεται δι αζωμα. Τὰ ἀνάγλυφα αὐτὰ παρίσταντον τὴν Παναθηναϊκὴν πομπὴν, τῆς ὁποίας σᾶς ἔδωκε περιγραφὴν εἰς προηγούμενον φύλλον, ἐκ τῆς ὁποίας εἰσεύρετε δι αποτελείτο ἀπὸ ἵππεis, καὶ ἄρματα, ἀπὸ νέας καὶ νέους,

ίερεις καὶ θύματα, κτλ. λτλ. "Ολα ταῦτα παριστῶντο λοιπὸν εἰς τὸ διάζωμα τοῦ σηκοῦ μὲ τὴν προσθήκην δώδεκα θεῶν καὶ θεαῖνῶν καθημένων, ἐνῷ τὰ λοιπὰ μέλη τῆς πομπῆς διευθύνονται πρὸς τὴν ἀνατολικὴν πλευρὰν τοῦ ναοῦ. Δυστυχῶς ἡ καταστροφὴ τοῦ μεγίστου μέρους τοῦ σηκοῦ μᾶς ἔστερησε τὰ περισσότερα τῶν περιεχμῶν τούτων ἔργων τοῦ Φειδίου καὶ τῶν μαθητῶν του, μένουν δύμως εἰς ἀρκετὰ καλὴν κατάστασιν μέρη τοῦ διαζωμάτου τοῦ διπισθόδομου. 'Η εἰκὼν παριστῇ τινάς τῶν καθημένων θεοτήτων ὁ πρὸς τὰ ἀριστερά, ὁ καὶ πρεσβύτερος τῶν δύο ἀνδρῶν, εἴναι ὁ Ποσειδῶν, δστις ἔκρατει τὴν τρίαιναν εἰς τὴν δεξιάν του ὁ μεσαῖος εἶναι ὁ Διόνυσος (κατ' ἄλλους ὁ Ἀπόλλων) ἡ δὲ γυνὴ ἡ Δήμητρα (κατ' ἄλλους ἡ Πειθώ)

Η ΟΛΙΣΘΗΡΑ ΟΔΟΣ.

'Ἐκ τοῦ γαλλικοῦ.

(Συνέχεια· ἵδε προηγ. φύλλον.)

Καθὼς σᾶς εἶπα ἐν ἀρχῇ τοῦ διηγήματος τούτου, ἐξ μῆνες είχον περάσει ἀφ' ὅτου ὁ Ἐρρίκος εἶχε γείνει ἔνοχος τοῦ διπλοῦ ἔκεινου σφράγιστος, τῆς ἀπειθείας καὶ τῆς δειλίας, τοῦ ὅποιους ἡ μοιμφὴ καὶ τὰ κακὰ ἀποειλέσματα ἔπιπτον ἐπὶ τῆς πτωχῆς Μαρίας. Ἐκτοτε ἡ μεταμέλεια τὸν εἶχε κάμει σκυθρωπὸν καὶ μελαγχολικὸν, καὶ ἥρχισε νὰ προσβάλῃ καὶ αὐτὴν τὴν ὑγείαν του, ἡ δὲ μῆτηρ του ἀνήσυχος καὶ καταφοβισμένη ἔνεκα τῆς καταστάσεως, εἰς τὴν ὅποιαν τὸν ἔθλεπεν, εἶχε δοκιμάσει κάθε μέσον, τὸ ὅποιον ἡ μητρικὴ ἀγάπη ἡδύνατο νὰ ἔφεύρῃ, διὰ νὰ ἐπαναφέρῃ εἰς τὰ γείλη τοῦ ἀκριβοῦ τῆς μίοῦ τὸ πρότερόν του μειδίαμα, ἀλλ' εἰς μάτην!

Ο Ἐρρίκος, ἀφ' ἔτερου, εἶχεν δοκιμάσει κάθε μέσον διὰ νὰ ἀνακουφισθῇ ἀπὸ τὸν πόνον τῆς καρδίας του, — κάθε μέσον ἔκτὸς ἑνὸς, τὸ ὅποιον καὶ μόνον ἦτο δυνατὸν νὰ τῷ δώσῃ τὴν εἰρήνην τῆς συνειδήσεως, τὴν ὅποιαν ἔζητει. Τὸ μέσον τοῦτο ἦτο ἡ ἔξομολόγησης τοῦ σφράγιστος του. Εἶχε καταγίνει πολὺ εἰς τὴν μελέτην προσπαθῶν νὰ εὕρῃ εἰς τὰ βιβλία διασκέδασιν τῆς μελαγχολίας του, γλλεὶ εἰς μάτην· τίποτε ἐξ δλῶν τούτων δὲν εἶχεν ἐπιτύχει.

Ο χειμῶναν εἶχε παρέλθει τὸ δὲ καλοκαίριν, ἐποχὴ τῆς εὐθυμίας καὶ χαρᾶς, δὲν ἔφερε καμμίαν μετασβόλησην εἰς τὴν κατάστασιν τοῦ Ἐρρίκου. Ἀμα εὐρίσκετο μόνος ἐγίνετο κατηρῆς καὶ ἀφηρημένος· ἐμπρὸς δὲ τῶν ἄλλων προσεποιεῖτο εὐθυμίαν, τὴν ὅποιαν ὡς καθείς ἡδύνατο νὰ ἔννοήσῃ διὰ δὲν προήρχετο ἀπὸ τὴν καρδίαν. Δὲν εἶχεν εἰ μὴ ἔνα σκοτόν, νὰ κρύψῃ

τὴν κατάστασιν τῆς ψυχῆς του ἀπὸ τοὺς δρθαλμοὺς τῆς μητρός του.

Μιαν πρωίαν ἡ μῆτηρ του εἰσῆλθεν ὅλη χαρὰ εἰς τὸν μικρόν του θάλαμον· εἶχε κατί εὐχάριστον νὰ τοῦ ἀναγγείλῃ· τὸ πρόσωπόν της ἀκτινοβόλει. Πράγματι ἡ καλὴ αὕτη μῆτηρ ἐφαντάζετο διὰ εἶχεν εὔρει τὸ ιατρικὸν τῆς μελαγχολίας τοῦ υἱοῦ της, τὴν ὅποιαν ἀπέδιδεν εἰς τὴν μοναξίαν τοῦ βίου του.

«Κάμε γρήγορα, Ἐρρίκε,» εἶπεν ἐναγκαλιζομένη αὐτὸν, «ἡ μικρά σου ἔξαδέλφη Ἰουλία ἦλθεν. Εἶναι καλὴ καὶ χαριεστάτη — πολὺ εὔθυμης, πολὺ διασκεδαστική, πολὺ πρωτότυπος — θὰ ιδής, θὰ σου ἀρέσῃ. Θὰ τῆς κάμης καλὴν ὑποδοχὴν, δὲν εἰν' ἔτοι, Ἐρρίκε; καὶ εἴμαι βεβαία διὰ θὰ γίνετε φίλοι καλοί. Εἶναι ὡς νὰ σοὶ ἔστελλεν ὁ Θεὸς μίαν μικράν ἀδελφὴν, πουλὶ μου.»

Ο Ἐρρίκος, βλέπων τὴν εὐτυχίαν τῆς μητρός του προσεποιήθη μεγάλην χαράν.

«Ἄσ τρέξωμεν νὰ τὴν εὕρωμεν λοιπὸν, τὴν μικρὰν ἔξαδέλφην,» εἶπε, καὶ κρατῶν τὴν χεῖρα τῆς μητρός του τὴν ἔσυρε διὰ μέσου τῶν διαδρόμων καὶ κλιμάκων εἰς τὴν αἴθουσαν, δπου εὔρον τὴν μικρὰν ἔξαδέλφην μὲ τὴν μητέρα της — νεαρὰν κυρίαν μειδῶσαν καὶ φιλοφρονητικήν, ητις ὑπεδέχθη τὸν ἀνεψιόν της μὲ πολλὰς ἐνδειξεῖς ἀγάπης. Τῷ παρουσίας τότε τὴν μικρὰν ἔξαδέλφην λέγουσα διὰ ἡτο βεβαία διὰ θὰ ἀγαπῶντο ὡς ἀδέλφια, καὶ τῷ εἶπεν διὰ ἐπειδὴ ἡναγκάζετο νὰ κάμη μακράν ἀπουσίαν ἔμελλε νὰ ἀργήσῃ τὴν κόρην της μαζύ των, ὡς ἀδελφὴν καὶ θυγατέρα τῆς καλῆς των οἰκογενείας. Τῷ ἔκαμε προσέτε καὶ πολλὰς ἐρωτήσεις περὶ τῶν μαθημάτων του. τῶν διασκεδάσεων καὶ τῶν κλίσεών του καὶ ἐφάνη εὐχαριστημένη ἐκ τῶν ἀποκρίσεών του. Κατόπιν δὲ αἱ δύο μητέρες εἶπον εἰς τὰ παιδία νὰ ὑπάγουν νὰ παιξίουν ἐμπρὸς τῆς οἰκίας, πρὸ τῶν παραθύρων τῆς αἰθουσῆς.

Η μικρὰ ἔξαδέλφη κρατοῦσα τὴν χεῖρα τοῦ Ἐρρίκου ἔβαδιζε κατ' ἀρχὰς πλησίον του μὲ βῆμα τακτικὸν ὡς μικρός τις στρατιώτης. Ο Ἐρρίκος τὴν ἐκρυφοκύταξε μὲ περιέργειαν. Εἶδε δύο μεγάλους γαλανούς δρθαλμούς πολὺ σοβαρούς, δύο παρειὰς ραδοκοκκίνους καὶ στήμα κομψών καὶ τόσον μικρὸν ὥστε ἥπορει πᾶς θὰ ἔχωρόν εἰς αὐτὸν τὰ ζαχαράτα, τὰ ὅποια ἔσφιγγεν εἰς τὴν ἀριστεράν της χεῖρα.

«Ἔμαι πολὺ εὐχαριστημένος διὰ σὲ βλέπω, ἔξαδέλφουλα,» εἶπεν δ Ἐρρίκος αἰσθανόμενος διὰ εἶχε χρόσιν νὰ εἴπῃ τὸ «καλῶς ὥρισες» εἰς τὴν μικρὸν ἔσνην του.

«Καὶ ἐγὼ ἐπίσης εἴμαι πολὺ εὐχαριστημένη διὰ σὲ βλέπω, Ἐρρίκε, ἀπεκρίθη μὲ πολλὴν ἀξιοπρέπειαν (ἀκολουθεῖ).